

TELEFON: 4637 CORTLANDT.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: 2876 CORTLANDT.

NO. 243. — ŠTEV. 243.

NEW YORK, TUESDAY, OCTOBER 16, 1917. — TOREK, 16. O KTOBRA, 1917.

VOLUME XXV. — LETNIK XXV.

Položaj v Nemčiji.

NEMŠKO ČASOPISJE ZAHTEVA NOVEGA VODITELJA. — MICHAELISOVO STALIŠČE OMAJANO. — NI IZBOLJŠANO PO ODSTOPU CAPELLEJA. — NE KATERI SE VEDNO UPAO, DA BO MICHAELIS UGODIL ZAHTEVAM IN BO OSTAL NA SVOJEM MESTU. — ALZACIJA IN LOTARINŠKA.

Haag, 15. oktobra. — V nemških vladnih krogih je še vedno napeto in konservativci se čutijo potolažene, da je državni zbor odgoden.

Konservativna "Taegliche Rundschau" piše:

— Hvala Bogu, parlament se je odgodil. Res je, da križa še ni končana; dovolj je bilo zla, in parlament je ododen.

Nekateri listi pa so zopet s tem nezadovoljni.

"Tageblatt" na pr. piše:

— Parlament se je umaknil v najbolj kritičnem času in izgleda, kakor da bi bežal pred odločitvijo. Časopisje pa ne more slediti tej taktiki odlašanja ali pa iti na počitnice.

"Koelnische Zeitung" piše, da bo zaradi odsotnosti cesarja še trajalo dolgo časa, predno bo Capellejeva resnjacija sprejeta.

"Vorwaerts" pa pravi, da bi državni kancler Michaelis in admiral Capelle moralna biti že davno vržena iz kabina in cesarstvo bi bilo obvarovano skandala zadnjih dni.

Nadalje pravi list, da bi bilo smešno, ako bi ta dva moža še nadalje ostala na svojih mestih, kakor da se ne bi bilo nič zgodilo. Od četrtekovih dogodkov mora biti narod prepričan, da je med strankami v Nemčiji samo socialistična stranka, ki pozna narodovo mišljeno in je zaradi svojega delovanja pridobila na tisoče ljudij na svojo stran.

"Vorwaerts" zaključuje, da je vse upanje samo v energičnem postopanju socialistične stranke, potem ko je bil državni zbor ododen do decembra.

"Lokal-Anzeiger", ki se zavzemata za aneksijo, piše:

— Oči vseh Nemcev se željno oziroma po možu, ki bo vodil politiko z isto vstrajnostjo in neomajano gotovostjo kot vodi Hindenburg miljone naših armad v boj.

"Vossische Zeitung" pa zopet pravi:

— Državni zbor mora lai odreči sodelovanje s kanclerjem, ali pa mora priznati možnost sodelovanja in zahtevi nov kabinet. Helferich in Capelle morata iti. Prihodnji mož je Kuehlmann, toda Kuehlmann se bori samo za Alzacijsko in Lotaringijo in za zbornico, ki je bila razbita na kose 4. julija 1914.

"Deutsche Tagesszeitung" tudi napada Kuehlmann, češ, da ne smeta vojne za nič drugega kot za nesporazumlenje z Anglijo.

"Berliner Tageblatt" v svojem uvodnem članku razpravlja o Asquithovem govoru, ko je rekel, da ni dobil od Nemčije odgovora, ko je vprašal, kaj misli Nemčija o vezniški zahtevi, da se mora vrniti Belgija in plačati povzročena škoda.

Zdaj pa odgovarja sledi:

— Kuehlmann je jasno povedal svoje mnenje o Belgiji in vsakdo je mogel razumeti, ki jebral, ali pa slišal. Izjavil je, da ni zapreka, da se ne bi moglo doseči sporazumlenje zaradi Belgije, da nasprotuje miru nesprejemljiva francoska zahteva po odstopu Alzacie in Lotarinške.

List nadalje pravi, da pravi Assuith, da je prvi angleški pogoj vrnitev Belgije, zadeva Alzacijsko in Lotarinško pa je še le manjšega pomena. Obdolžitev, da je Kuehlmann molčal, ni pravična, kajti povedal je jasno svoje mnenje v svojem odgovoru na papeževi mirovni poslanec, kakor je tudi povedal v svojem govoru v državnem zboru, da — Nemčija nikakor ne mara obdržati Belgije.

To vse kaže, pravi list, da Asquith noče miru, temveč boj. Zaradi tega vpraša, zakaj se Anglija pravzaprav bojuje?

Večina nemških časopisov dolži Asquitha, da zadržuje ljudstvo v temi in namenoma zavlačuje vojno s tem, da poskuša zavzemljiti francoske težnje in zahteve po Alzacijski in Lotarinški.

General Kornilov ni kriv izdaje.

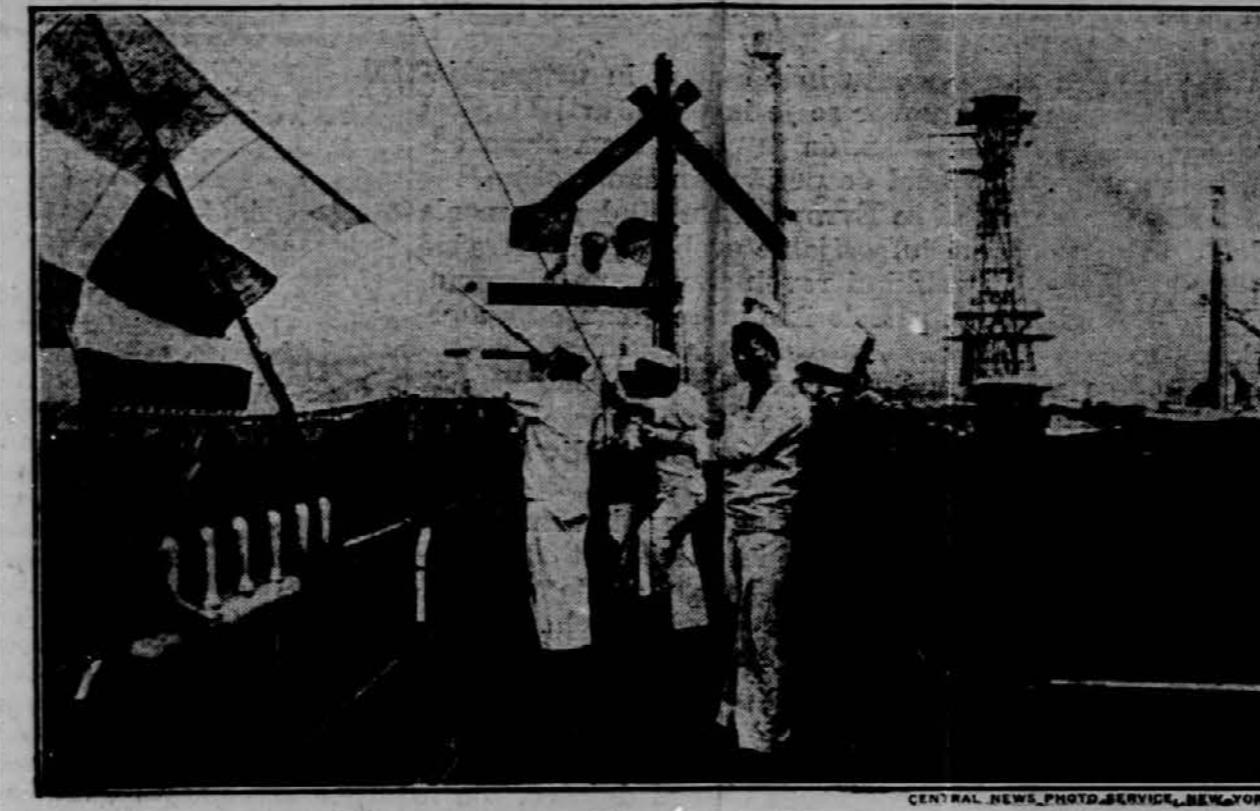
Petrograd, Rusija, 16. oktobra. Ameriško vežbališče na Francoskem, 15. oktobra. — Zupan mesta, v katerem se nahaja ameriški glavni stan, je izročil generalu Pershingu svilnato ameriško zastavo, katero so zvezle mestne gospode. Pri tej priluki je rekel Pershing, da se v tej vojni borijo ženske, kajti ženske trpe in dajo moškim pogum. Ženske so katerim se bo vojni dala čast.

Otočen zarote.

V New Yorku so aretirali 27-letnega W. J. Dunbara. Dunbar se je izdal najprej za učitelja, pozneje se je pri kazalo, da je kemik ter da je samo vsled tega vstopil v armado Združenih držav, da bi bil ramen informacije o zvezne vladi.

Japonska dala Kitajski posojila.

Peking, Kitajska, 15. oktobra. Kitajska in Japonska sta podpisali pogodbe glede Kirin Čang Čun železnice v Mandžuriji. Japonska bo posodilo vred tega Kitajskih žest milijonov jenov za dobo trideset let po pet odstotkov na leto.

SIGNALNI MOST NA AMERIŠKI LADJI.

Taftova izjava.

Prejšnji predsednik Taft izjavlja, da se more nemški narod oprostiti le s tem, da se spravi kajzeja na kolena.

Chicago, III., 14. oktobra. — Ne prej kot v času, ko se bo prisilil kajzerja, kot načelnika nemške vojaške kaste, na kolena, bo nemški narod spoznal svojo napako ter pokazal svojo zmoto na glavah sedanjih vladarjev Nemčije. V tem smislu se je izrazil William Haward Taft, predsednik Lige za uveljavljajenje miru v nekem gorvu, ki ga je imel v tukajnjem mestu.

Taft se je obrnil prav posebno proti vsem, ki bi skušali nasprotovati vladu pri uspešnem nadaljevanju vojne. Posebno pozornost pa je posvetil senatorju La Follettu.

— Dočim bi lahko simpatizirali z žalostnimi čustvi naših lojalnih sodelavčnikov, — je rekel Taft, — moramo občiniti le zaničevanje vsprije vstopa naših, katerih ne vežemo z Nemčijo nikake tradicionalne ali družinske vezi. Ti ljudje se vslednih pronemških simpatij obnašajo v obeh hišah Kongresa in v časopisu na način, da bi se kolikor mogoče oviralo naše napredovanje vojne proti Nemčiji. Mogoče je, da se bodo vsprije upoštavljali pravice prostega govorja izognili vsaki kazni, vendar pa je upati, da bodo dolični ostali za vedeni zaznamovanji s pravčiščem zaničevanjem celega ameriškega naroda.

— Senator La Follette, — je rekel nadalje prejšnji predsednik, — je izjavil v Kongresu, da so imeli Amerikane pač tehnično pravico iti na morje in na ladjah, ki so donašala zaveznikom živila, da pa bi bila boljše, če bi se Amerikanci odpovedali tej pravici in ne šli v vojno. Ali je bila pravica nekoljunki ameriški mož, žensk in otrok utemeljena edinole na 'tehničnem pravu'? Čustvo vsakega pretresa, da je mogel senator Zdrženih držav rabiti take besede.

— Senator La Follette, — je rekel nadalje prejšnji predsednik, — je izjavil v Kongresu, da so imeli Amerikane pač tehnično pravico iti na morje in na ladjah, ki so donašala zaveznikom živila, da pa bi bila boljše, če bi se Amerikanci odpovedali tej pravici in ne šli v vojno. Ali je bila pravica nekoljunki ameriški mož, žensk in otrok utemeljena edinole na 'tehničnem pravu'? Čustvo vsakega pretresa, da je mogel senator Zdrženih držav rabiti take besede.

Lakota v Nemčiji.

London, Anglija, 14. oktobra. Press Association objavlja preglej živilskih razmer, ki vladajo v Nemčiji in Avstriji. Poroča se, da je bila letina 1917 za celih 40 odstotkov manjša kot v normalnih letih in sicer glede pšenice in drugih žit.

Skupni pridelek pšenice in rži znaša 7.500.000 ton v primeri s 13.000.000 tonami v letu 1915. — Pomanjkanje se bo deloma izenačilo z uvozom iz Rumunske.

Spošljeno se domneva, da bo živilska situacija v Nemčiji tekom bodoče zime v glavnem odvisna od krompirja, katerega pa tudi primanjkuje vsled pomanjkanja delavskih moči.

Razmere v Avstro-Ogrski so bila do veliko slabše kot pa v Nemčiji.

Francoska fronta.

London, Anglija, 15. oktobra. Sinoč je sovražnik hudo obstreljal naše postojanke na gorskem grebenu južno od Brodscine. Infanterijski bojev ni bilo.

V uspešnem naskoku na sovražne pozicije jugovzhodno od Monchy-le-Preux so naše čete zajele 36 sovražnih vojakov. Vplenile so tudi dve strojni puški. Na bojišču je obležalo 200 Nemcev; sedem strelnih jarkov smo porušili.

Nočno poročilo: — Pozneje poročilo pravi, da smo v bojih pri Monchy-le-Preux vjeli 64 Nemcev, med njimi dva častnika.

Odbili smo sovražni napad pri gozdu Shrewsbury.

Zrakoplove so napravili več fotografij. Vrgli so tudi pol tone bomb na železniško postajo v Le-deghem in na Lens. Uničenih je bilo trije nemški aeroplani. — Ugotovili smo dvoje naših letal.

Pariz, Francija, 15. oktobra. — Na fronti ob Aisni se nadaljuje artilerijski boji med Ailles in Craonne. V Champagne smo naški sovražni strelni jarki pri Maisoni de Champagne in smo vjeли 10 Nemcev.

Nemški letaleci so bombardirali kraje okoli Dunkirka. Poročajo o več mrtvih med civilnimi prebivalci.

Berlin, Nemčija, 15. oktobra. — Ob obrežju in med Lysom ter Delem so se vrati vroči artilerijski boji. Pogosto je prišlo do infanterijskih padov v kraterjih.

Med Scarpo in cesto Cambrai-Arras so Angleži vpravili napad na fronti 4 kilometrov. Napad je bil odbit. Sovražnik je v centru vril na naše zakope, iz katerih smo ga zvečer s protinapadom premagali.

Med Scarpo in cesto Cambrai-Arras so Angleži vpravili napad na fronti 4 kilometrov. Napad je bil odbit. Sovražnik je v centru vril na naše zakope, iz katerih smo ga zvečer s protinapadom premagali.

Pariz, Francija, 15. oktobra. — Nizozemska plesalka Mata Hari, ki je bila pred dvema mesecema zaradi špijonstva obsojena na smrt, je bila danes zjutraj vstreljena.

Špijunko so v avtomobilu prepeljali iz ječe St. Lazaire na paradni trg Vincennes, kjer se je izvršila eksekucija. Spremljali sta jo dve usmilenjeni in en duhoven.

19 let star bodo draftani.

Washington, D. C., 15. oktobra. Vedno bolj se zavzemajo za načrt, da se pokliče pod orooje za mladjenči z 19. leti. Vojni tajnik Baker se je v tem izrazil sledje:

— Mladjenči z 19. leti, ki so dosegli moško starost in se more bojevati za domovino. Ako pa se pokličejo pod orooje možje, ki so nad 26 let, je prizadeta industrija dežela."

Nemčija kliče 47-letne.

Kodanj, Dansko, 15. oktobra. Nemška vojaška oblast je razsirila vojaško obveznost do 47. leta. Poklicani bodo tudi tisti, ki so bili dosedaj iz katerega koli vroča oproščeni. V armadi je že več mož, ki so nad 47 let, katero starost so dosegli med vojno; vreda pa jih je odprta v službo.

Avtomobilisti so zastavili.

London, Anglija, 15. oktobra. Avtomobilisti so sklenili da začasnost, kar se jim ni dovolilo na

Nezadovoljstvo med ruskimi kmeti.

NEZADOVOLJSTVO MED RUSKIMI KMETI NARAŠČA ZARADI NOVIH ODREDB. — BOLJEVSKI SO JAVNO PROTI VLADI. — NAROD NIMA ZAUPANJA V VLADO. — POTRSTOST IN NEZADOVOLJNOST. — ROPAJO IN POŽIGAJO. — IZBRUHNILA JE NEBRZDANA STRAST.

Petrograd, 15. oktobra. — Vlada je proglašila svoj program in šla na delo. Provizorični svet, ki je proti parlamentu, bo zboroval 19. oktobra.

Boljevski petrograjski sovjeta so javno napovedali vladu vojno ter mobilizirajo svoje sile in se pripravljajo na boj. Drugi socialisti oddlašajo in debatirajo; preizvirajo se med seboj in se ne morejo zediniti in sprejeti nikakre resolucije.

Dva meseca sta še do zborovanja narodnega zastopnika. Do tedaj bo še mnogo dela, ki bo zelo težavno.

Boljevski misljijo, da bodo dobili oblast nad, nasmemi. To je vrjetno in nevrjetno. Vrjetno je, kar se tiče volitev, sej in resolucij. Nevrjetno je, ako se domneva, da velike mase simpatizirajo z boljeviki in da so pripravljene jih podpirajo.

Prevladajoče čustvo je — apatija in utrujenost.

V delavskem odboru so boljevski močni, toda večina delavcev se ne vdeležuje več sej. Po vseh kmetje prezirajo vse volitve ter so prevzeli stari sistem ter imajo samo starešino in enega pisarja.

Obširne mase naroda so izgubile zaupanje v novi red. Zaradi tega pa se ne sme še misliti, da si žele povrnite stare vlade, temveč so potrati, nezaupni in nezadovoljni. Nikogar ne vidijo, ki bi jih čeval. Izgubili so vero v vse obljube. Navajeni so bili na avtoritet in ne vidijo je nikjer. Obljubili so jih nova nebesa, nov svet, pa vidijo samo — nerad.

V zadnjih tednih so poljedelske razmere postale zelo resne. Ako so si prej mirnemu potom prilastili sosedovo zemljo za svojo vporabo, zdaj ropajo in kradejo, pobijajo živino, požigajo žito po sosedovih kaščah ter rušijo hiše, lomijo pohištvo.

Kmečki nemiri se širijo iz srednje Rusije po Volgi navzdol. Izpuščeni kaznjenci in nedisciplinirani vojaki se vdeležujejo nemirov v veliki mieri.

Vse pomirjevalno vplivanje je odstranjeno. Kmetje, ki ne vidijo nikakega reda, ne avtoritete, ki bi jim mogla braniti ali pa jim zabranjevali, si misljijo, da je treba vporati priliko. Podivjanost je vdariła s tako silo na dan, da zmernejši in intelligent

"GLAS NARODA"
 (Slovenian Daily.)
 Owned and published by the
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
 (a corporation.)
 FRANK SAKSER, President LOUIS BENEDIK, Treasurer.
 Place of Business of the corporation and address of above officers:
 82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.
 Za celo leto velja list na Ameriko \$6.00
 Za celo leto za mesto New York \$6.00
 Za pol leta 3.00 Za pol leta za mesto New York 1.50
 Za četrt leta 1.00 Za četrt leta za mesto New York 0.50
 "GLAS NARODA" izhaja vsak dan izvzemski nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA"

("Voice of the People")

Izdačen every day except Sundays and Holidays.

Subscription yearly \$3.50.

Advertisement on agreement.

Dopravljen bres podpis in osebnosti se ne približujejo.

Denar naj se bi govoril pokljik — Money Order.

Pri spremembah kraja narodnikov prosimo, da se nam tudi prejmejo Slovenski nazumi, da hitreje najdimo naslovnika.

Dopriskom in pošiljanjem naredite to naslov:

"GLAS NARODA"

New York City

Telefon: 2876 Cortlandt.

AMERICAN ASSOCIATION FOR CIVIL LIBERTIES

CORTLANDT ST.

Kaj je storilo razkritje Amerike za svet.

Razkritje Amerike je omogočilo nov razvoj — človeške misli. Razširilo je ideje celega človeštva.

Ljudje so bili vajeni ideje, da ni vredno znanja to, kar ni bilo znano starim, to je Grkom in Rimljancem.

Celo novi uk renesanse je bil stari uk, katerega se je spravilo na svetlo. Reformacija je bil le poskus priti nazaj na staro stališče, ko so bile stvari manj izven sklepov.

A novi svet, z nerazkritimi možnostmi, z nepojmljivimi prilikami za razvoj in kontinentalna svoboda! To je bilo nekaj, kar je obrnilo duha proti bodočnosti.

Dotedaj so lahko ostali ljudje, kjer so bili ali pa šli nazaj k stvarji, o kateri so mislili, da je boljša kot ona, katero so se iznebili. Sedaj pa so pričeli iti naprej.

Med kraljestvi tega sveta je bilo treba ustvariti nove stvari. Impuls, ki se je pričel s prvim razkritjem, ni nikdar izginil, temveč se je celo pospešil do današnjega dne.

Vsaka dežela v Evropi je dežela hitrih izpreamemb. Campbell opozarja v svoji knjigi "Puritanci v Angliji, Holandski in Ameriki" na dejstvo, da se Združene države sicer imenuje nove, da pa so dejanski ena najstarejših vlad na svetu. Bistveno so isto, kar so bile pred sto leti, dočim so bile politične izpreamembe v drugih deželah tekom stoletja tako velike, da bi noben narod Evrope ne trpel za trenutek vlade, ki jo je imel, ko se je pričelo stote.

Intelektualni upliv je čutiti na drug način.

Ko so mislili ljudje, da je svet podolgstvo ploščnat ali pa nepopisljiva sfera, dočim niso vedeli, kaj leži onstran vodne puščave, je bil njih duh dom nepojmljivega praznovanja ter nesmiselne špekulacije in to ne le gleda znanstvenih dejstev, temveč tudi gleda dušeslovnih predmetov.

Razkritje novega sveta pa je bila prilika za znanost in pravje v zgodbini je bilo mogoče znanosti razsvetliti in razširiti ljudskega duha.

Ko so naravna dejstva enkrat znana, se privadi človeški duh enotnosti in splošnosti postave in tem izgine praznovanje in tema.

Grška in Rim, Velika Britanija in Holandska so nam zapustile svoje politične uspehe.

Francija, Nemčija in Italija so nam dale znanost in modrosljivo, literaturo in umetnost.

Slava Amerike pa je, da je sprejela to dedičino ter je napravila last vsakega. Obilica dobrih stvari je prevladajoči princip, ki je bil na delu pri razvoju Amerike. Ta obilica dobrih stvari pa ni le obilica pečenih gosi in puščin, temveč obilica vsega, kar spada k intelektu, družbi, značaju in kulturi ameriškega plemena.

Stem se noče reči, da je vredno hvale vse, kar se je storilo, ali da so vsi ljudje velikani, a prilike so tukaj.

Razkritje Amerike je omogočilo politični napredok človeštva in sicer hiter napredok in v velikem obsegu. — Pol stoletja po razkritju Amerike se je vprizorilo na Nizozemskem poskus s federativno republiko.

Duh človeka pa je dozoril do misli novega sveta v političnem in socijalnem oziru.

Reklo se je, da je v najtemnejših dneh boja s Španijo za nizozemsko prostost Viljem Molčec ustanovil načert, da se prevede celi nizozemski narod ali na otok Javo ali pa na Manhattan. Stranska stvar je, če se je resno razmisljalo o tem načrtu ali ne.

Kljub temu kaže že samo dejstvo, da se je porodil tak načrt, v kaki liti so videli zatirani v Evropi obstoj novih dežel. Te nove dežele so smatrali za izhodišče, za zlato priliko napredka in uživanja prostosti, brez ovir trdilj, predsodkov ter tujih interesov.

Kako važen je bil novi svet v smislu političnega napredka, je razvidno na prvi pogled iz poskusov, katere se je vprizorilo, da se ustanovi republike v Angliji in na Holandskem, seveda brez trajnega uspeha.

Po herojskem boju se je zadobilo na Holanskem prostost in nizozemska republika je pričela svojo karijero prosperiteti, ki je brez vsake primere v zgodbini. Ta prosperiteta je bila taka, da je vzbudila pri drugih narodih Evrope zavist in strah.

Nizozemska republika je učila Anglijo najboljše, kar se slednja kaže učila glede znanstva, poljedelstva in verske strpnosti ter razširjenja pouka in mednarodnega prava.

Ker pa ni našla Holandska zvezne ideje in ker je bila obdana in zatirana od dinastičnih teženj in oponicije vseh sosednjih držav, je Holandska počasi dejanski izgubila svojo staro prostost ter važnost in postala predmet dednega diktatorstva hiše Orange.

Tako je postalna pologama odvisna monarhija.

Padec hiše Stuart in ustanovljenje puritanskega upliva je pomenilo priliko za ljudsko vlado v Angliji. Narod pa še ni bil zrel za gibanje in tako se je zopet spravil na prestol padle Stuarte.

Po drugem razstolčenju hiše Stuart in ustanovljenju hiše Orange in Hanover se je izkazal Jurij III. kot tako sposoben ustaven tiran, da je postavil na stran odpolance naroda ter vladal despotično in samovoljno.

Tako vidimo, da bi se Evropa sama nikdar ne mogla izdelati svoje politične in socijalne svobode, ki bi trajno uspevala. Obenem z velikimi revolucionjami na Nizozemskem in v Angliji se je pričelo iste vrste gibanje na ameriških tleh.

Tukaj so mogli puritanec izvršiti svoje politično in socijalno oproščenje brez oponicije in mrtve teže dinastične navlake. Posledica tega je bila, da se je upliv iz Amerike kmalu čutilo v Evropi.

Ko je despotična francoska vlada poslala armado, da pomaga Amerikanec izvajevati si neodvisnost od dednega sovražnika Francije, je francoska vlada zelo malo mislila na to, da pošilja to armado v politično solo.

Častniki in možje so videli boljše stanje stvari ter resničnejše principije političnega življenja, ki so prevladovali v kolonijah. Ko so se vrnili v Evropo, so postali — politični misijonarji.

To pojasnjuje do precejšnjega obsega dejstvo, da ni bilo najti nobenega francoskega vojaka, ki bi dvignil roko v obrambo kralja, ko je izbruhnila v Franciji velika revolucija. Prvotni impuls za francosko revolucijo ni prišel iz Amerike, a brez dvoma je prišlo iz Amerike veliko onega boljšega duha, ki je obstajal skozi celo revolucijo ter je tudi preživel.

Uspех Združenih kolonij je tudi predčil podanikom Španske v Ameriki vrednost prostosti in takoj so sledili vzgledi Anglo-Sakov. Posledica tega pa je bila, da imamo neodvisne in napredne latinske republike v južni in centralni Ameriki.

Tako je razvidno, kako je bilo obširno polje ameriške prilike vir propada za bigotne in tiranske vlade Španiske in Francije, ki sta uničili civilno in versko prostost v svojih mejah ter napravili za svoje otroke vsako upanje v starem svetu nemogoče.

Emerson je nekoč rekel, da je Amerika drugo ime za priliko.

Mogoče v nobenem drugem oziru pa se resničnost tege izreka ne kaže na tak način kot pri razvoju o enakosti pravice do duševnega napredka in verske prostosti.

Ker so iskali dom za prostost misli in zavesti, so se prvi priseljenici izpostavili nevarnostim morja ter pomanjkanjem življenja v novi deželi, kjer so živelii divjaki v družbi z divjimi zvermi. Seveda, omi so se moralii še veliko učiti glede narave in pomena prostosti duha.

Naša sodba glede puritanske omejenosti in nestrnosti pa bo mogoče malo bolj mila, če pomislimo, da je bila našim prednikom nepojmljiva misel ločitve cerkve in države. V starih časih je bila država cerkev in duhovniška mesta se zasedlo s civilnimi uradniki.

Grkom, Rimljancem in Kartagincem je pomenila ločitev države ločitev od narodnih božanstev.

V Srednjem veku sta šla cerkev in država isto pot in cerkev je celo skušala dobiti v roke nadvladavo.

Zgodovina Evrope je skozi stoletja v glavnem seznamek bojev med civilno in cerkveno silo, tekem katerih bojev se je hotelo določiti, kdo naj vlada in kdo naj se pokori. Ideja, da naj obstajata obe sili druga poleg druge kot komplementarni in enakopravni obliki uporabe, bi se zdele v onem času vsem nemogoča in absurdna.

V protestantizmu sta bila cerkev in država prav tako trdno spojena skupaj, a cezarizem je že dvigal svojo glavo. Kralj je bil načelnik cerkve in branitelj vere.

V ameriškem redu pa je zavzela pologama, a stalno obliko in silo ideja, da si interesi cerkve in države, dasiravno si ne nasprotujejo, različni in da se jih najlažje ohrani s tem, da hodi vsak svojo lastno pot.

Ta princip pa ni bil še jasen v kolonialni dobi ter tudi ni zgodovinsko razviden iz postavnih dokumentov. — Kljub temu pa je postal ta princip ugotovljena postava misli in navade.

Kot element napredka ni mogoče preceniti tega principa organskega in bistvenega razlikovanja med cerkvijo in državo, med duševnim redom in civilnim redom.

Ta princip določa funkcije in namen države glede zunanjih zadev človeka ter veže vse skupaj z vezmi skupnih interesov. Vsi ljudi, naj bo njih notranje prečiščanje tako ali tako, se lahko združijo mirno, bratovski in inteligenčno, da rešijo praktične probleme, ki se tičejo njih očitih potreb.

Ce je duševna prostost na eni skrajni točki socijalne tehnike ter politična prostost na drugi, delujejo sile socijalnega življenja na podlagi prvotnih virov.

Pišem o Ameriki, koje bodočnost še ni znana.

Lahko je staviti nasproti materijano bogastvo in prosperitetu današnjih dni s sorazmerno revščino kolonialnih časov, a nihče ne more povedati vnaprej, kako bo napredovanje v bodočem stoletju.

ROZKLJIK NARODAJTE SE NA "GLAS NARODA"
 NAJVEČJI SLOVENSKEGA DNEVNIKA V ZAHODNEM DELAVSKEM

Pisma slovenskih vojakov

Fort Leavenworth, Kans.

Prosim vas, ponatisnite sledenji dopis v vaš list "Glas Naroda", ker prepričan sem, da ga vsak, kakor tudi jaz, jako rad prehrabi. List "Glas Naroda" nam prinaša vsakovrstne novice, posebno sedaj v vojnem času smo ga mi vojaki zelo veseli, ker prinaša dopise od različnih fantov, ki so raztreseni po Združenih državah in s tem si delamo kratek čas, da vsoj nekoč vemo eden za drugačne. Tukaj, kjer sem jaz sedaj nastavljen, sem skušal z velikim trudem, da bi našel kakega Slovence, pa do sedaj nisem še imel uspeha. Ako bo kateri tobral, naj se oglaši, ako je v tem fortu: tako bo namej bolj kratek čas, aadar smo izven posla.

V listu sem bral več dopisov fantov, ki so bili draftani in mejno izmed polkov regularne armade, nahajajočih se v državah.

Pri nas nimamo nikakega orožja ali equipmentov in tudi vaj nimamo nobenih. Zatorej, kadar bodo postali oklici ko campah in tabošči, da bo vsak vedel, kaj ima storiti.

Ako kateroga rojaka veseli sem priti, naj ne pozabi podati svoje ga poklica, kajti s tem mu bo na dobro. Mehanike, kovače, voznike, mizarje (carpenters), vse potrebujejo. Naj si vsakdo zapomni, da tukaj je bolj podobno kameni velikemu rokodelskemu podjetju, kot pa vojaščini.

Kopljemo jarke, delamo in razpostavljamo tarče itd.; saj je skoraj vsakemu znano, kaj da se tukaj godi.

Ako bi kdo prišel od konjenice, tudi on bo imel svojo službo; tudi konj imamo veliko stivelo, kar se tiče "stables police"; pa že vsak do ve, kaj da je.

Vsakdo naj si zapomni, da bo delal osem ur na dan, izvzemši ob sobotah popoldne, nedelj in praznikov.

S tem pa še ni rečeno, da bi kateroga vabil semkaj, da mi ne bi potem očital, da sem jaz krv. Če bi se mu ne dopadlo in šlo tako, kot mi sam hoče in si želi.

Ako bi kateri imel še kaka nadaljnja vprašanja in si želi informacij, naj piše naravnost do First Sergeant-a na nadaljnja pojasnila in ne mene.

Tukaj sem sam Slovence, v kolikor mi je bilo mogoče poizvedeti. Ako bi se pa hateri nahajjal po druhaj, naj me pa obiše vse, kar je vse zelo vredno. Hvaljen mu bom, če se oglasi — Tony Grozni, R. F. D. 2, Box 100, Carnegie, Pa. (16-18-10)

Mohor Pottocar, Sergeant I. S. of A Det., Fort Sill, Okla.

Moja žena išče svojega brata JO SIPA PREGELJ. Ce kdo izmed rojakov ve za njegov naslov, naj blagovoli javiti na naslov: Ignace Golobič, Box 413, Hermann, Pa. (10-16-10)

Rojake v ruskem ujetništvu prisilim, da mi kdo naznam naslov točnih bratov JANEZA, JAKOBA in ANTONA MIKUŠA, domači in Zadloga, Črna vrh nad Idrijo. Ce kdo ve izmed rojakov, naj mi blagovoli naznamati, mu bom zelo hvaljen, ali pa naj se sam oglašam na: Frank Mikush, Box 134, Mollenauer, Pa., U. S. America. (16-18-10)

Iščem svoja dva brata FRANCETE in ANTONA KOVAČIČ, ki se nahajata že več let v Združenih državah: Pred dvema letoma sta bila v Moon Runu pri Pittsburghu, Pa. Doma sta z Malego Vrh, pošta Mirna peč, Dolenjsko. Rad bi v teh slabih časih izvedel za njih naslov.

Moj naslov je: Jožef Kovačič, prigioniero di guerra, Cassino, prov. Caserta, Italia. (16-18-10)

STATE DEPARTMENT OF LABOR

BUREAU OF INDUSTRIES AND IMMIGRATION

ščiti naseljence in jim pomaga. Splošni nasveti, pojasnil

Cudni naslovi potentatov.

Jan Marija Plojhar.

Ceški spisal Julij Zeyer.

Svoji materi v spomin!

J. Z.

L.

Najfinješi biservec in čestito središče vsemirja, ob kogoj velikih portalih stojijo kamele pravice in usmiljenja in proti katemu se je obrnilo oči kraljev in narodov zapada, kateri vladarji so našli vsled politične modrosti in razredni vsled usmiljenja in dobrote; naš gospodar in mojster, sultani dveh obali in visoki kralji dveh morja, krona vekov in posos vseh dežel, največji vseh kraljev, seneca Boga na svetu, nadštevnik apostolov, vladarja vsemirja, zmagoviti osvojevalec (Al Ganza) sultana Abdul Hamid Khan. Naš Bog obvaruje njegovo kraljestvo ter postavi njegovo slavo nad solnce in huno in naš Gospod dodeli celemu svetu dobroto, ki izvira iz njegove svete majestete dobrih namenov. —

Prijatelji, ni se treba vzemirjati, — pravi Tit-Bits. To je le način, kako opisuje turški sultan samega sebe v nekem zadnjem armadnem povelju na svoje čete v Mezopotamiji. Jasno je, da je poniznost tega "najfinješega bisera vseh vekov" prepovedovala objavljene pohilge sezname njegovih ekstravagantnih naslovov, a tam mogočni potentat izjavlja tudi, da je "senca Boga na zemlji", da je "inkarnacija Mohameda", "razpršitelj vsega zla" in "božanstveni med božanstvimi".

Turški cesar pa ni edini savezen, ki izjavlja, da je božanstven. Vspriče nasprotne informacije se lahko domneva, da je abisinski cesar ali njegovi še vedno živ. Ta avtokrat uživa prednost, da je med drugimi stvarmi tudi "kralj vseh kraljev, katerega morajo vse ubogati, kajti on je vzrok ohrajanju vseh živali, urejevalec letnih časov, absolutni mojster plime in oske morja, brat solnce in kralj štirindvajsetih dežnikov".

Točko si je misliti, kaj potrebuje monarh, ki ima pod absolutno kontrolo vreme, le eno samo mavelo, ne da bi se vzel vpoštovkar 24 dežnikov. Kraljevski dežniki so simbol za njegovo dostojanstvo.

Mlađi persijski šah ima naravnost presestljivo serijo naslovov, od "Saha vseh šahov" pa do poetičnih atributov, kot naprimjer "roža veselja". Nadalje se imenuje "veja časti" in "ogledalo kreposti", dočim se je naslavljalo njegovo veličanstvo iz Arracana kot "cesar Arracana, posestnik belega slona ter dvelj uhanov in glasom te posesti legitimnimi dedi Pegu in Brane; gospodar dvanajstih provinc Bengal in dvanajstih kraljev, ki stavljajo svoje glave pod njegove noge".

Nekje v divjinah Afganistana v Aziji je neki emir, ki se postavlja tako stevilnim visokim dobrostanstvi kot je dni v letu. Med temi so tudi naslednja: "Suveren vesolja, katerega je ustvaril Bog, da bo tako popolen kot je polna luna; kogaja oči se bleste kot severna zvezda; kralj, ki je tako duševnat kot je krogla okrogla, ki zasegne celo narod, če vstane in izpod kojega nog se dviga sladek vonj."

Zaton.

Žarki poslednji zlatilo že vas, predno solnce zapade — radost poslednja jasni nam obraz, predno ugneznejo nade.

Zlati zavori na njivi je klas, trata je pokosen — kdaj že zatonil je setve nam čas — joka mladost izgubljena.

KOLEDAR
za leto 1918.

Rojakom naznamo, da bo v najkrajšem času izšel naš Slovensko-Ameriški Koledar za prihodnje leto 1918. Gledate ponučeno in zanimivega črtiva in krasnih slik bo letosna izdaja presegala vse dosedanje.

Cena je samo 35 centov.

Da ga boste pravočasno dobili, ga naročite že sedaj. Najboljši dokaz, kako veliko je povprašanje po našem Koledarju, je to, da smo morali še dve leti izdati po dve izdaji. Ker bomo letos izdali že omejeno število Koledarja, se na poznejše naročbe ne bomo mogli veliko oskrbiti.

Naročajte ga sri:

Slovenske Publishing Co.

1200 Broadway, New York City.

Ulica Giulia leži sicer odrok omenju okraju, kamor običajno vrvi turistička zaplava, toda to je bilo tem prijetnejše za tiste, ki se niso marali riti v vrste tol, obroženih z rdeče vezanimi "vodniki", katere se javljajo leto za leto kot pravilni naval barbarov na "večno mesto". Zvez z upravitelji dveh ali treh dobrih hote-

L.

Zgodilo se je nekega večera v drugem nadstropju velike, padačne podobne hiše v ulici "Giulia", ki jo je zasnoval sam Bramante po ukazu papeža Julija II., po katerem se imenuje še sedanji, v oni starci hiši blizu palače Falconieri se je zgodilo, da je moralna gospa Giovannina Bassi v lastni svoji sobi slišati tiste sramotilne besede, ki je sicer niso razburile, pač ga je rada na čaj ter pogovor v svojo sobo.

"Hvalisajte Rim, kolikor hoče te", je reklo oni mladi, bleščasti, temnolasi, krasni mož z rumenkimi brki, ki se je, sedeč na globokem divanu, trudno toliko potrini v blazinu, kolikor se je zelo dobro, "hvalisajte Rim, kolikor hoče te", je reklo — "mene je razčaral. Mráz je tukaj, posebno v hišah, a vaš 'caldajo' na greje, pač pa sili v suhih, dasi je prijetno, gledati razbeljeno oglje na tem ogrevaju. Toda kako suši to vzduh! Saj niti dlahi mi mogoče! Vaš Rim me je razčaral. Obžalujem, da nisem postal v Toskani ali Umbriji."

Gospa Giovannina je potprežljivo poslušala in molče vrtela z glavo.

"Odpustite", je čez hip skesa-

no rekel mladi mož. "Moje tirade

so vam mortila neprjetne. Ali ste rojenja Rimljanka?"

"Sem", je odgovorila s polnim glasom. "Romana di Roma!" In ponosno je dvignila glavo. Hitro pa je dodala: "Čudno je to, kako vi severjani zmrzli! Slučajno imamo nekoliko mračne v hladne dneve, res, pa to brž mine, in Rim vas, kaj torej?"

"Iškal sem v vili Medieci slikarja, ki ga poznam iz Florene; ni sem sicer našel premoga onega Franezoa, ampak videl sem s terase, kako je zapadal solnce za Svetim Petrom pa sem se na drugi strani z vrtne višine preko vrških tega otočnega, temnozelenega božjega drevev zazri najprej v približnem gaju parka Borges, a potem, potem... Ah, široka kampanja je ležala pred menom."

"Ah, to bi rada slišala. Prosim vas, kaj torej?"

"Saj bili tam? No, to je bilo pregorodaj, boljša družba prihaja tja še okoli enajste, poizkusite to še enkrat."

"Ne, hvala, ne pojdem. Samo mi bi me vi izgnali."

Smejala se je.

"Tako težko vas je kakorsibodi pregoroviti, gospod! Nič in nič vam noči ugajati v Rimu —"

"Oh, vendar", je gorovil in se zamislil.

"Ah, to bi rada slišala. Prosim vas, kaj torej?"

"Ste bili tam? No, to je bilo pregorodaj, boljša družba prihaja tja še okoli enajste, poizkusite to še enkrat."

"Ne, hvala, ne pojdem. Samo mi bi me vi izgnali."

Smejala se je.

"Tako težko vas je kakorsibodi pregoroviti, gospod! Nič in nič vam noči ugajati v Rimu —"

"Oh, vendar", je gorovil in se zamislil.

"Ah, to bi rada slišala. Prosim vas, kaj torej?"

"Saj bili tam? No, to je bilo pregorodaj, boljša družba prihaja tja še okoli enajste, poizkusite to še enkrat."

"Ne, hvala, ne pojdem. Samo mi bi me vi izgnali."

Smejala se je.

"Tako težko vas je kakorsibodi pregoroviti, gospod! Nič in nič vam noči ugajati v Rimu —"

"Oh, vendar", je gorovil in se zamislil.

"Ah, to bi rada slišala. Prosim vas, kaj torej?"

"Saj bili tam? No, to je bilo pregorodaj, boljša družba prihaja tja še okoli enajste, poizkusite to še enkrat."

"Ne, hvala, ne pojdem. Samo mi bi me vi izgnali."

Smejala se je.

"Tako težko vas je kakorsibodi pregoroviti, gospod! Nič in nič vam noči ugajati v Rimu —"

"Oh, vendar", je gorovil in se zamislil.

"Ah, to bi rada slišala. Prosim vas, kaj torej?"

"Saj bili tam? No, to je bilo pregorodaj, boljša družba prihaja tja še okoli enajste, poizkusite to še enkrat."

"Ne, hvala, ne pojdem. Samo mi bi me vi izgnali."

Smejala se je.

"Tako težko vas je kakorsibodi pregoroviti, gospod! Nič in nič vam noči ugajati v Rimu —"

"Oh, vendar", je gorovil in se zamislil.

"Ah, to bi rada slišala. Prosim vas, kaj torej?"

"Saj bili tam? No, to je bilo pregorodaj, boljša družba prihaja tja še okoli enajste, poizkusite to še enkrat."

"Ne, hvala, ne pojdem. Samo mi bi me vi izgnali."

Smejala se je.

"Tako težko vas je kakorsibodi pregoroviti, gospod! Nič in nič vam noči ugajati v Rimu —"

"Oh, vendar", je gorovil in se zamislil.

"Ah, to bi rada slišala. Prosim vas, kaj torej?"

"Saj bili tam? No, to je bilo pregorodaj, boljša družba prihaja tja še okoli enajste, poizkusite to še enkrat."

"Ne, hvala, ne pojdem. Samo mi bi me vi izgnali."

Smejala se je.

"Tako težko vas je kakorsibodi pregoroviti, gospod! Nič in nič vam noči ugajati v Rimu —"

"Oh, vendar", je gorovil in se zamislil.

"Ah, to bi rada slišala. Prosim vas, kaj torej?"

"Saj bili tam? No, to je bilo pregorodaj, boljša družba prihaja tja še okoli enajste, poizkusite to še enkrat."

"Ne, hvala, ne pojdem. Samo mi bi me vi izgnali."

Smejala se je.

"Tako težko vas je kakorsibodi pregoroviti, gospod! Nič in nič vam noči ugajati v Rimu —"

"Oh, vendar", je gorovil in se zamislil.

"Ah, to bi rada slišala. Prosim vas, kaj torej?"

"Saj bili tam? No, to je bilo pregorodaj, boljša družba prihaja tja še okoli enajste, poizkusite to še enkrat."

"Ne, hvala, ne pojdem. Samo mi bi me vi izgnali."

Smejala se je.

"Tako težko vas je kakorsibodi pregoroviti, gospod! Nič in nič vam noči ugajati v Rimu —"

"Oh, vendar", je gorovil in se zamislil.

"Ah, to bi rada slišala. Prosim vas, kaj torej?"

"Saj bili tam? No, to je bilo pregorodaj, boljša družba prihaja tja še okoli enajste, poizkusite to še enkrat."

"Ne, hvala, ne pojdem. Samo mi bi me vi izgnali."

Smejala se je.

"Tako težko vas je kakorsibodi pregoroviti, gospod! Nič in nič vam noči ugajati v Rimu —"

"Oh, vendar", je gorovil in se zamislil.

"Ah, to bi rada slišala. Prosim vas, kaj torej?"

"Saj bili tam? No, to je bilo pregorodaj, boljša družba prihaja tja še okoli enajste, poizkusite to še enkrat."

"Ne, hvala, ne pojdem. Samo mi bi me vi izgnali."

Smejala se je.

"Tako težko vas je kakorsibodi pregoroviti, gospod! Nič in nič vam noči ugajati v Rimu —"

"Oh, vendar", je gorovil in se zamislil.

"Ah, to bi rada slišala. Prosim vas, kaj torej?"

"Saj bili tam? No, to je bilo pregorodaj, boljša družba prihaja tja še okoli enajste, poizkusite to še enkrat."

"Ne, hvala, ne pojdem. Samo mi bi me vi izgnali."

Smejala se je.

"Tako težko vas je kakorsibodi pregoroviti, gospod! Nič in nič vam noči ugajati v Rimu —"

"Oh, vendar", je gorovil in se zamislil.

"Ah, to bi rada slišala. Prosim vas, kaj torej?"

"Saj bili tam? No, to je bilo pregorodaj, boljša družba prihaja tja še okoli enajste, poizkusite to še enkrat."

"Ne, hvala, ne pojdem. Samo mi bi me vi izgnali."

Smejala se je.

"Tako težko vas je kakorsibodi pregoroviti, gospod! Nič in nič vam noči ugajati v Rimu —"

"Oh, vendar", je gorovil in se zamislil.

Premog in sovražnik.

NAŠA VLADA PREPOVEDUJE IZVOZ ŽIVIL ALI SUROVIN ZA IZDELovanje MUNICIJE, V KOLIKOR SO TE POŠILJATVE NAMENJENE V SEVERO-EVROPSKE NEVTRALNE DRŽAVE. — TO SE IZVRŠUJE POTOM ODTEGNENJA DOVOLJENJ ZA TO VORE ŽIVIL IN PREMOGA.

Ameriška vlada ne more prepovedati pošiljatev premoga iz dežel, ki leže južno od nas, a pri tem je treba pomisliti, da morajo imeti ladje iz južnih pristanišč na krovu premoga in da so se take ladje ponavadi ustavljal ob naših obali, da nalože potrebeni premog.

Od sedaj naprej se t. e. bo dalo na razpolago tega premoga, kajti s tem se indirektno podpira sovražnika.

Na sličen način se tudi ne bo dovolilo, da bi odhajale ladje s tovorom iz naših pristanišč v smeri proti jugu, če ne bo na nepobiten način dokazano, kam je namenjena dotična ladja.

Nemčija ne potrebuje le živil, temveč tudi bakra, nikla, bombaža, gumija in drugih surovin, katere so neobhodno potrebne za nadaljevanje vojne.

Pomanjkanje teh surovin povzroča tudi pomanjkanje muncije v nemški armadi in mornarici.

Če že ne moremo preprečiti, da bi odhajale take surovine iz pristanišč na jugu od nas, lahko vendar preprečimo, da bi se dotične parnike zakladalo s potrebnim krovom.

Naša vlada odtegne tudi lahko premog družbam v južno-ameriških mestih. Te družbe stope pod kontrolo nemškega kapitala in nemških častnikov.

Dobički nekaterih teh družb so uporabili za intrige v korist Nemčije in še predno smo stopili v vojno, je bilo čutni pritožbe, da so dajali del ameriškega premoga nemškim piratskim ladjam, ki so ogrožale Tihomorje in Atlantik.

Na noben način pa se ne sme dovoliti, da bi premog iz Združenih držav na katerikoli način pomagal sovražniku.

Sedanje stališče večine južno-ameriških republik proti Nemčiji nam daje jamstvo, da ne bo naš premog v korist Nemčije.

Mi se nočemo vmešavati v njih legitimne interese mednarodne trgovine, a kljub temu ne moremo dovoliti, da bi pomagali sovražniku.

Z veseljem bomo dobavljali potrebeni premog za 46 nemških ladij, katere je zaplenila Brazilija in ki so namenjene v korist tej deželi in nje zaveznikom.

Če bi se pa vprorilo kolikočaj, s čemur bi se skušalo pomagati Nemčiji, bi bila naša pristanišča zaprta in ne moglo bi se dobiti niti ene tone premoga.

Odločbo naše vlade je treba pozdraviti z veseljem, kajti ta odločba bo v veliki meri pospešila prihod miru.

ooo

Mark Twain kot prerok

ooo

V svojem delu "Misteriozni prijatelji", ki je izšlo šele po njeni smrti, slika slavní ameriški humorist Mark Twain potek dogodkov, ki ponavadi uvajajo kako vojno. Njegova izvajanja kažejo, da je šla globokoresna poteka skozi značaj tega čudovitega človeka in da je razpolagal s prenosnim pesnicom. Mark Twain je videl že veliko sveta, ko je napisal stavke, ki pridejo pri tem v povezju. Dolgo časa se je mudil med narodi starega sveta. Poznal je ljudi in njih slabosti, kajti ni ga bilo pisatelja, ki bi te slabosti boljši opisal kot ravno on. Narodi pa niso prav nič drugačni kot ljudje, ki katerih se sestavljajo.

"Nikdar ni bilo pravično vojne, nikdar poštene, v kolikor pride povzročitelj vojne v poštev", piše pisatelj doživljajev Tom Sawyer. "Lahko vidim miljone let vnaprej in pravilo se ne bo izpremenilo v več kot pol ducata slučajev. Glasna, majhna peščica bo, kot ponavadi, zahtevala vojno. Cerkev bo pazno in previdno dvingala ugovor. Sprva bo velika, močna, a stupida masa, napol zaspama, skušala pojasniti si celo stvar ter odločiti, če hoče biti vojna ter resno in ogorčeno si bo rekel: 'To je krivljenje in nepoštene ter ni nikake potrebe za to.' Tedaj pa bo pričela ona mala glasna peščica se glasneje kričati.

Par ljudi na drugi strani se bo z govorom in peresom obrnalo proti vojni in sprva se jih bo poslušalo ter odobravalo njih delo. To pa ne bo dolgo trajalo. Drugi jih bodo prekričali in kmalu bodo zborovanja proti vojni slabše obiskana ter izgubila njih priljubljenošč. Kmalu pa bo opaziti naslednjo posebnost: — Govornike na održih se bo kamenjalo in prostost govora zadušila od tolpe besnih mož, ki v svojem najbolj notranjem sreču soglašajo z onimi kamenjanimi govorniki, — ki pa si ne upajo tega priznati.

Tedaj pa bo celi narod, cerkev in vse pridejo pričelo kričati za vojno in vse bo zmanjstilo modra kamenja. Števanje jo zemljo do-

bro pripravilo in državniki so storili ostalo. Prav kot je naslikal to Mark Twain.

Pripomniti moramo, da je bilo prav posumno, da je bilo v Avstro-Ogrski, da se je sedanjem vojno uvedlo na način, kot ga slika Mark Twain. Sprva se je izigravalo nared predstava način, da bi se zmanjšalo vso moč v svoje roke. To svojo silo pa je prodala za Judeževi groše Nemčiji, to je kajzerju, ki je namenil ustanoviti svetovno nemško cesarstvo. Od kajzera je dobila Avstrija povelje, naj napade Srbijo, dočim bi nastopila Nemčija proti Franciji in Rusiji. Srbijo naj bi se zdobil Francoze in uničilo s kratkim pohodom do Pariza. Anglia pri tem ni prišla v poštev, kajti kajzer je namenjal z Anglijo pozneje obračunati. Stvari pa so se drugače razvile, vendar je pričakovano, da bo vblazni nemški Nero Kovarstva in intrige, s katerimi sta se pečala dvora na Dunaju in v Berlinu, so padla nazaj, a žalibog se pri tem najbolj trpeli nedolžni narodi, ki so v kremljih teh avtokracij.

Boji v blatu.

London, Anglija, 13. oktobra. Iz vojnega poročila posnemamo sledenje odstavek:

"Podglaviti sovražnik danes niso bili Nemci, temveč blato. Nič kdo se ne more predstavljati slabših razmer, v kakorih so se nahajale danes zjutraj angleške napadajoče čete. Deževje zadnjih dni je izpremenilo celo poljano v močvirje, v katerem so se vojaki pogregali do kolen v blato, nekateri celo do prsi in vrata. Preteklo noč je zopet deževalo, kar je položaj še poslabšal. Danes zjutraj pa je solnečno gledalo skozi oblak in je vilo svoj blagodejni vpliv na žalostno planjavo."

Guynemer je maščevan.

Pariz, Francija, 14. oktobra. — Uradno se poroča, da je francoski letalski poročnik Fock v zračnem boju ubil nemškega letala poročnika Wissemannja, ki je premagal in ubil Guynemera. Fock je zasledil svojega nasprotnika 30. septembra, v zraku sta bila sama. Fock je s svojo strojno puško oddal 10 strelov na nasprotnika, ki je padel na zemljo kot kamen.

Fock se je spustil na tla, kjer je našel Wissemannovo mrtvoga pokopanega pod svojim letalom. V glavi je imel kroglo. Njegov spremljevalec pa je bil trikrat zadet v prsa.

Razmere na Ogrskem.

Washington, D. C., 12. oktobra. Danes so prisla v Washington poslovna poročila o govoru hrvaškega poslanca Hreljanovića v zbornici v Budimpešti. Hreljanović je rekel v svojem govoru:

"V različnih oddelkih administracije v Bosni in Hercegovini je toliko zlorabe v rabi službe proti civilni svobodi, lastnini in življenju, da je bila vladu prisiljena za preti nekatere uradnike."

Toliko Mark Twain. Rekel se je, da je bila sedanja evropska vojna v svojih pričetkih posledica do blaznega strahu povečanega nezupanja vseh proti vsem. Strogi zgodovinar je lahko vzroke tega strašnega boja kjer koli hoče, — a v preosrednjih besebah Marka Twaina bo našel dosti gradiva za razniselek. Rekel se je, tudi, da bi ne prišlo v poletju 1914 do vojne, če bi imeli narodi sami odločiti in da bi se našlo mirno rešitev obstoječih težkoč.

Mark Twain je brez dvoma dobro vedel, da se je k tej vojni sistematično že hajskalo čas, ko ni se nikdo računal z možnostjo kakve vojne. Znamo pa mu je bilo tudi, da se temu hujškanju ni posvečalo one pozornosti, ki bi ga zaslužilo in katero bi se moral posvečati, če bi se hotelo preprečiti vojno.

Bila je vedno nesreča narodov, da se je na njih dobrobit spomnil še, ko je bilo enkrat prepozno, ko ni bilo več mogoče odvriti nevarnosti, ki je skozi leta ali desetletja grozeče visela na obzoru. Že ob pričetku sedanega stoletja je bilo najti v Evropi prosvitljene može, ki so pričakovale najhujšega od sčenjanja med narodi, viščega se že takrat. Njih svaril se pa ni upoštevalo. Vsič tega je segalo ščenjanje v večji širši krog, in ko je stata vojna nevarnost neposredno predvsi, je postal številni onih, ki so vojini protivili, že zelo majno. Oni so bili pridigarji v pustnici ter nevarnosti, da se jih kamenja. Ščenjanje jo zemljo do-

Kitzmiller, Md. in okolina: Frank Vedopivec.

Battle, Mich.: M. D. Likovits.

Calmont, Mich. in okolina: M. J.

Kobe, Martin Rade in Pavel Shultz.

Chisholm, Minn.: Frank Gorle, Jak Petrich in K. Zgomec.

Ely, Minn. in okolina: Ivan Goule.

Jos. J. Peaseh, Anton Poltanec in Louis M. Perulek.

Eveleth, Minn.: Louis Gorle in Jurij Kotze.

Gilbert, Minn. in okolina: L. Vesel.

Hibbing, Minn.: Ivan Ponice.

Virginia, Minn.: Frank Hrovatich.

Kansas City, Kans.: Peter Schmelz.

Kitzmiller, Md. in okolina: Frank Gabrion.

Klein, Mont.: Gregor Zobec.

Great Falls, Mont.: Math. Urlich.

Koundup, Mont.: Tomas Paulina.

Gowanda, N. Y.: Karl Sternika.

Little Falls, N. Y.: Frank Gregor.

Burberon, O. in okolina: Math Kramar.

Bridgeport, O.: Frank Hočvar.

Collinswood, O.: Math. Slapnik in John Malovrh.

Cleveland, O.: Frank Sekar, Jakob Debore, Chas. Karlinger, Frank Meb in Jakob Resnik.

Lorain, O. in okolina: Louis Balani in John Kumic.

Niles, O.: Frank Kogovšek.

Youngstown, O.: Anton Kikelj.

Oregon City, Oreg.: M. Justin in J. Matij.

Allegany, Pa.: M. Klarich.

Ambridge, Pa.: Frank Jakš.

Beechwood, Pa.: Louis Hribar.

Brighton, Pa. in okolina: Antek Iavec.

Burdine, Pa. in okolina: John Demar.

Canonsburg, Pa.: John Koklich.

Conemaugh, Pa.: Ivan Pajk, Vl.

Hovanec in Jos. Turk.

Claridge, Pa.: Anton Jerina in Anton Koszegov.

Export, Pa.: Louis Supancic in F. Trebeta.

Forest City, Pa.: Mat. Kamn in Franz Leben.

Karell, Pa.: Anton Valentincic.

Greensburg, Pa. in okolina: Franz Novak.

Hosette, Pa. in okolina: Franz Jordan.

Imperial, Pa.: Val. Peterrel. Box 172.

Johnstown, Pa.: Frank Gabrenja in John Polanc.

Luzerne, Pa. in okolina: Anton Osolinik.

Manor, Pa. in okolina: Fr. Demianec.

Meen Kun, Pa.: Frank Maček in Fr. Podmilšek.

Pittsburgh, Pa. in okolina: U. I.

Jakobich, Z. Jakšič, Klarich Mat. in Magister.

Reading, Pa. in okolina: Fr. Šperhar.

South Bethlehem, Penna.: Jerni Kopivrišek.

Steleton, Pa.: Anton Hren.

Turti Creek, Pa. in okolina: Franz Schiffrer.

Tyre, Pa. in okolina: Alois Tolar.

West Newton, Pa.: Josip Jovan.

Wilcock, Pa.: J. Peterrel.

Murray, Utah in okolina: J. Kavčič.

Tooele, Utah: Anton Paček.

Black Diamond, Wash.: G. J. Potreza.

Davis, W. Va. in okolina: John Rosich in John Tavčič.

Thomas, W. Va. in okolina: A. Korenčan.

Milwaukee, Wis.: Aug. Collander in Josip Tratinik.

Sheboygan, Wis.: Anton Ilic, John Stampfli in Herlin Svetlin.

West Allis, Wis.: Anton Denner in Frank Skok.

Rock Spring, Wyo.: Frank Fortuna.

A. Justin, in Valentin Marcina.

KAKOVOST JE PRVA.

Ponos izdelovalcev splošno znanih, izvrstnih in zaupanja vrednih zdravil, oglaševanih pod imenom

Severova zdravila za dom

se nanaša na kakovost, oblikovanje in na zdravilno vrednost njihovih izdelkov.

Zastran neprestanega naraščanja cen vsega, kar spada k izdelovanju vseh zdravil, kot naprimjer surovega materijala, steklenic in papirja, se popravci lahko pojavi vprašanje:

Kaj storiti? — Ali obdržati kakovost? — ali obdržati cene?

Ustanovljena leta 1898 — Inkorporirana leta 1900.

Glavni urad v ELY, MINN.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: MIHAEL ROVANŠEK, Box 251, Conemaugh, Pa.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 106 Pearl Ave., Lorain, Ohio.

Tajnik: JOSEPH PISHLER, Ely, Minn.

Blagajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.

Blagajnik Neizplačanih smrtnin: LOUIS COSTELLO, Salida, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. JOS. V. GRAHEK, 843 E. Ohio St., N. E. Pittsburgh, Pa.

NADZORNIKI:

JOHN GOUŽE, Ely, Minn.
ANTHONY MOTZ, 9641 Ave. "M" So. Chicago, Ill.

IVAN VAROGA, 5126 Natrona Alley, Pittsburgh, Pa.

POROTNIKI:

GREGOR J. PORENTA, Box 176, Black Diamond, Wash.

LEONARD SLABODNIK, Ely, Minn., Box 480.

JOHN RUPNIK, S. R. Box 24, Export, Pa.

PRAVNI ODBOR:

JOSEPH PLAUTZ, Jr., 432 — 7th St., Calumet, Mich.

JOHN MOVERN, 624 — 2nd Ave., W. Duluth, Minn.

MATT. POGORELC, 7 W. Madison St., Room 605, Chicago, Ill.

ZDRAVEVALNI ODBOR:

RUDOLF PERDAN, 6024 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, Ohio.

FRANK ŠKABEC, Stk. Yds. Station RFD, Box 17, Denver, Colo.

FRANK KOCHEVAR, Box 386, Gilbert, Minn.

Vsi dopisi, tikajoči se uradnih zadev, kakor tudi denarnih posiljave, naj se pošljete na glavnega tajnika Jednote, vse pridne pa na predsednika porotnega odbora.

Na posebna ali neuradna pisma od strani članov se ne bodo odzvali.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA".

DIM.

Ruski spisal Ivan Turgenev.

(Nadaljevanja.)

"Čas je", pošepeče Litvinov in se spusti za oglajnjem v mesto, gre proti kolodvoru in odpojišče telegram na Tatjanino teto, Kapitolino Markovno. V tem brzajuji jih je objavil svoj odhod in naznani, da se snidejo v Schraderjevi gostilnici v Heidelbergu.

"Končati, končati brzo", pomisli Litvinov, "nič odlasači do jučra."

Potem gre v igralno sobo, pogleda s topo radovednostjo dve ma, trem kvartačem v celo, zaleda od daleč gnušni Bindasov zatilnik in častno celo Piščalkina, postoji nekoliko pod klonado in potem se napoti počasi k Irini.

Litvinova ni vlekoj k Irini nemadno in neprostovoljno čustvo; odločivi se, da odrine od tod, je tudi sklenil držati dano besedo in se enkrat videti se z njo. Stopil je v gostilnico, da ga še vratar videl ni, korakal po stopnicah, nikogar srčavši pride do vrata in ne potrskava na dveri stopi v sobo.

V sobi, na istem mestu, v ravnoj obliki ter istem položenju kakor pred tremi urami, je sedela Irina. Bilo je videti, da se ni premaknila z mesta in ne zmeznala se. Ona vzdigne počasi glavo in ko zagleda Litvinova, se stresne na celem živatu ter se prime za roko naslonjače.

"Vi ste me preplašili", pošepa na ona.

Litvinov je gledal Irino z brezglasnim omamljenjem. Izraz njenega lica, njenih ugasačih oči ga je tako užalil.

Dovolite, Irina Pavlovna, kako je.

"No, vidi te pa zdaj", ker more tako naglo oditi, ker ne sneže več odlagati... ne vi, ne jaz, to je nevarno, to je strašno... Z Bogom!" pridoda ona in vzdigne naglo z naslonjače. — "Z Bogom!"

Irina napravi nekoliko korakov proti sobnim dverim, stegne rok nazaj, kakor da bi hotela najti in stisniti Litvinovo roko. On pa je stal nepremično daleč proč od nje. Se enkrat reče: "Z Bogom, pozabite!" in ne ogledavši se planoval skozi vrata.

"Ker vas ljubim..." reče tisoči stisnjene prste.

Litvinov je omahnil, kot da bi ga bil kdo v prsa sunil. Irina obrne žalostno lice proč od njega, kakor bi se hotela skriti pred njim in pololi glavo na mizo.

"Da, jaz vas ljubim... jaz vas ljubim... in veste to?"

"Jaz, jaz bi to vedel!" spregovori nakonec Litvinov.

"No, vidi te pa zdaj", ker more tako naglo oditi, ker ne sneže več odlagati... ne vi, ne jaz, to je nevarno, to je strašno... Z Bogom!" pridoda ona in vzdigne naglo z naslonjače. — "Z Bogom!"

Irina se prisiljeno nasmehne in si popravi razvite lase.

"Nič ne deč", spregovori. "Ne meni prav... zdi se mi, da sem za spala."

"Dovolite, Irina Pavlovna", začne Litvinov, da sem vstopil, ne napovedši se. Hotel sem izpolnil, kar ste izvili tirjati od mene. Jaz odrinem danes..."

"Danes! Rekli ste, da hočete še prej pisati pismo..."

"Oslal sem telegram."

"A! Zdela se vam je potrebo pohititi. Kdaj odidete? Ob kateri uri?"

"Ob sedmih zvečer."

"A! Oh sedmih. In ste pristi, da se poslovite!"

"Da, Irina Pavlovna, da se poslovim."

Irina pomolči.

"Dolžna sem vam zahvaliti se, Gregorij Mihajlovič, gotovo vam je bilo težko prijeti sem."

Kupite en bond
in rešite
enega vojaka

DENAR, ki ga plačate za Liberty Bond se uporabi za nakup hrane, oblike, oružja in amunicije za našo vojake.

To bo pomagalo okrajati vojno. To bo morda rešilo vaše dragocene življenje.

Vi želite videti junaska mladeniča, ki zdaj odpotujejo preko vode, da se vrnejo domu nepokvarjeni in zmagovorni.

Vlada gleda na Vas, da jih hranite, običete, oborožite in branite.

Stojite pri svoji vladi. Podpirajte fante, ki se za novo bojujejo! Kupite toliko Liberty bondov, kolikor morete.

Kupite jih lahko pri vsaki banki na odpplačila ako hote.

Liberty Loan Committee

Second Federal Reserve District
129 Broadway, New York City

Ta prostor je podaril Liberty Loan Committeeju:

Dr. Koler

638 Penn Ave., Pittsburgh, Pa.

Ruski spisal Ivan Turgenev.

(Nadaljevanja.)

"Da, Irina Pavlovna, jako, ja težko."

"Živeti je sploh težko, Gregorij Mihajlovič; kako mislite vi?"

"Enemu, kakor meni, Irina Pavlovna."

Irina je zopet pomolčala, kakor da se je zamisila.

Dokazali ste mi svoje prijateljstvo s tem, da ste prisli", reče naposled Irina. "Hvale vam! In v obče odobrujem vašo namero da mislite tako brzo kot mogoče in vse skončati... ker bi vsako odlaganje... ker bi... ker bi jaz, jaz sama, kateri ste očitali koketno, katero ste imenovani komedijantino — tako, se mi zdi, ste me imenovali..."

Nato je Irina hitro vstala in se vedla zopet na drugo naslonjače, pripognila se ter se naslonila z licem in rokami ob kraj mize.

"Ker vas ljubim..." reče tisoči stisnjene prste.

Litvinov je omahnil, kot da bi ga bil kdo v prsa sunil. Irina obrne žalostno lice proč od njega, kakor bi se hotela skriti pred njim in pololi glavo na mizo.

"Da, jaz vas ljubim... jaz vas ljubim... in veste to?"

"Jaz, jaz bi to vedel!" spregovori nakonec Litvinov.

"No, vidi te pa zdaj", ker more tako naglo oditi, ker ne sneže več odlagati... ne vi, ne jaz, to je nevarno, to je strašno... Z Bogom!" pridoda ona in vzdigne naglo z naslonjače. — "Z Bogom!"

Irina se prisiljeno nasmehne in si popravi razvite lase.

"Nič ne deč", spregovori. "Ne meni prav... zdi se mi, da sem za spala."

"Dovolite, Irina Pavlovna", začne Litvinov, da sem vstopil, ne napovedši se. Hotel sem izpolnil, kar ste izvili tirjati od mene. Jaz odrinem danes..."

"Danes! Rekli ste, da hočete še prej pisati pismo..."

"Oslal sem telegram."

"A! Zdela se vam je potrebo pohititi. Kdaj odidete? Ob kateri uri?"

"Ob sedmih zvečer."

"A! Oh sedmih. In ste pristi, da se poslovite!"

"Da, Irina Pavlovna, da se poslovim."

Irina pomolči.

"Dolžna sem vam zahvaliti se, Gregorij Mihajlovič, gotovo vam je bilo težko prijeti sem."

LORD LEADING,
bivši načelnik angleške francoske misije.

je stato nepremično pred njim kakor pot kazajoča svetloba. Kaj bo naprej, tega ni vedel, pa tudi ni hotel vedeti. Eno je bilo gotovo: da se nazaj več ne povrne. "Ako tudi umrem", ponovi desetokrat in pogleda na uro: četrtna na sedem. Kako dolgo mora še čakati! Spet začne hoditi gor in dol po sobi. Solnce se je bilo že nagnilo k zapadu in rožnat blesk se je razpljal skozi okna v njegovo mracočno sobo. Naenkrat se zazdi Litvinov, kakor da bi se bile diri tisoči: maglo odprle in ravno takto maglo zopet zaprle. Litvinov se zasukne in zaglede pri vratih zavito žensko v črn plášč.

"Irina!" vsklikne on in razkleni roke. Ona vzdigne glavo in mu pada na prsa.

Vlak se je zakasnil nekoliko minut. V Litvinovu sta nemirnost in muka vedno rastli: on ni mogel stat mirno in se ves blevedno sukal med ljudmi. "Moj Bog, ko bi usoda..." je ponisil. Prvi pogled na Tanjo, prvi pogled od Tanje, tajo bilo, kar ga je silno strašilo, to je bilo, kar si je želel, da bi kmalu minuto... In pa potem? Potem naj se zgoditi, kar hocel... Ni več odločeval, ni si več odgovarjal. Večerasjni izrek mu je švignil v glavo. In zdaj glej, kako je pričakoval Tanjo!

Naposled se zasliši dolgo življanie, vsako minuto glasneje hrusčanje in pologama prigromici izza železniškega ovinka paroza. Truma mu gre nasproti in Litvinov gre za njo, vlekši noge za seboj, kakor obsojence. Lica, ženski klobuk so jeli prikazovati se iz vozov in enem oknu se vidi bel robec — Kapitolina Markovna je mahala z njim. Zares: bila je zazgledala Litvinova in tudi on je že spoznal. Vlak se vstavlja. Litvinov prihodi k vrati in ter jih odpre: Tatjana je stala zraven tetke in veselo se posmehovala mu podra.

Pomagal je obema, da izstopita. Spregorovlji nekoliko priljubljenih besedi, nedokončanih in nejasnih, postane hitro ves zmočen, začne jemati bilet, popotne torbe in pledevje, hiti poiskat postrežniku in voz. Drugi ljudje so hrunele okolo njega, on pa se je veselil njihove navzočnosti, trušča in krička. Tatjana je stopila nekoliko stran in se ne prestana smehljala, mirno čakajoča, dekler on vsega in grem za teboj na kraj sve. Ali se vidita jutri? — Tvoji Irina.

Poslednji dve besedi sta bili v Badenu. Naenkrat Jane Kratjača je zazgledala Irino Pavlovnu, da je na mestu, ni mogla verjeti, da je že

pisani z debelim, nerazgovetnim, odločnim potezom.

ZDAJ, KER JE PREJ ALI POZNEJE JE SEDEL LITVINOV SAM NA DIVANU. POPOTNIKA JE LEŽALA V KOTU, ODPRTA TER PRAZNA IN NA MIZI MED KRIŽEM NAMETANIIM STVARMI JE LEŽALO PISMOM, KI GA JE DOBIL MALO POPREJ OD TATJANE. ONA MU JE PISALA, DA JE SKLENILA POHITI S VOJINOM ODUROM IZ DRAŽJANA, KAKOR HITRO SE ZDRAVJE NJENE TETKE POPOLNOMO POPRAVI, IN DA BODETA ŽE OBEDVE, AKO NE NASTANE KAKA OVIRA, JUTRI OB DVAJSTJAH ŽE V BADENU IN DA BI JAZ NAJ PRIŠEL PRIČAKOVAT NA ŽELEZNICU.

SE TE VEČER POZNEJE JE SEDEL LITVINOV IRINA NA DIVANU. POPOTNIKA JE LEŽALA V KOTU, ODPRTA TER PRAZNA IN NA MIZI MED KRIŽEM NAMETANIIM STVARMI JE LEŽALO PISMOM, KI GA JE DOBIL MALO POPREJ OD TATJANE. ONA MU JE PISALA, DA JE SKLENILA POHITI S VOJINOM ODUROM IZ DRAŽJANA, KAKOR HITRO SE ZDRAVJE NJENE TETKE POPOLNOMO POPRAVI, IN DA BODETA ŽE OBEDVE, AKO NE NASTANE KAKA OVIRA, JUTRI OB DVAJSTJAH ŽE V BADENU IN DA BI JAZ NAJ PRIŠEL PRIČAKOVAT NA ŽELEZNICU.

SE TE VEČER POZNEJE JE SEDEL LITVINOV IRINA NA DIVANU. POPOTNIKA JE LEŽALA V KOTU, ODPRTA TER PRAZNA IN NA MIZI MED KRIŽEM NAMETANIIM STVARMI JE LEŽALO PISMOM, KI GA JE DOBIL MALO POPREJ OD TATJANE. ONA MU JE PISALA, DA JE SKLENILA POHITI S VOJINOM ODUROM IZ DRAŽJANA, KAKOR HITRO SE ZDRAVJE NJENE TETKE POPOLNOMO POPRAVI, IN DA BODETA ŽE OBEDVE, AKO NE NASTANE KAKA OVIRA, JUTRI OB DVAJSTJAH ŽE V BADENU IN DA BI JAZ NAJ PRIŠEL PRIČAKOVAT NA ŽELEZNICU.

SE TE VEČER POZNEJE JE SEDEL LITVINOV IRINA NA DIVANU. POPOTNIKA JE LEŽALA V KOTU, ODPRTA TER PRAZNA IN NA MIZI MED KRIŽEM NAMETANIIM STVARMI JE LEŽALO PISMOM, KI GA JE DOBIL MALO POPREJ OD TATJANE. ONA MU JE PISALA, DA JE SKLENILA POHITI S VOJINOM ODUROM IZ DRAŽJANA, KAKOR HITRO SE ZDRAVJE NJENE TETKE POPOLNOMO

SLOVENSKO

svete Barbare

ZA ZEDINJENE DRŽAVE SEVERNE AMERIKE.

Sedež: FOREST CITY, PA.

Incorporated dne 21. januarja 1902 v državi Pennsylvania.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: F. S. TAUCHAR, 674 Ahay Ave., Rock Springs, Wyo.
 Podpredsednik: JAKOB DOLENČ, box 181, Broughton, Pa.
 Tajnik: FRANK PAVLOVIČ, box 647 Forest City, Pa.
 Pomembni tajnik: AUGUST GOSTIŠA, box 310, Forest City, Pa.
 Blagajnik: JOSIP MARINČIČ, 5805 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
 Pomembni blagajnik in zastopnik: ANT. HOCHVAR, RFD, No. 2 box 27, Bridgeport, Ohio.

NADZORNJI ODBOR:

Predsednik nadz. odbora: JOSIP PETERNEL, box 95, Wilcock, Pa.
 1. nadzornik: JERNEJ HAFNER, box 65, Burdine, Pa.
 2. nadzornik: IVAN GROŠELJ, 885 E. 137th St., Cleveland, Ohio.

POROTNI ODBOR:

Predsednik porot. odbora: MARTIN OBREŽAN, box 72, E. Mineral, Kana.
 1. porotnik: FRANC TEROPČIČ, R. F. D. No. 3, box 146, Fort Smith, Ark.
 2. porotnik: JOSIF GOLOB, 1916 So. 14th St., Springfield, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. JOSIP V. GRAHEK, 845 E. Ohio St., Pittsburgh, Pa.

Uradno glasilo: "GLAS NARODA", 82 Cortlandt St., New York, N. Y.
 Cenjeno društvo, oziroma njih uradniki so napsrščno pošljali vse do pise direktno na glavnega tajnika in nikogar drugače. Denar naj se pošlje edino potom poštini, eksprezni ali bančnih denarnih nakaznic, nikakor pa ne potom privatnih čekov, na naslov: Frank Pavlovič, Farmers & Miners National Bank, Forest City, Pa.

V službi, da opozijo društveni tajniki pri poročilih glavnega tajnika kakšne pomaznjivosti, naj to nenudoma naznanijo uradu glavnega tajnika, da ne samore napako popraviti.

IZ URADA POROTNEGA ODBORA.

Na pritožbo sobrata Antona Ruparja in John Prišlana od dr. štv. 27 Yaley, Kans., zaradi pridržane bolniške podpore, je glavni porotni odbor po natančnem pregledu listin in po osebnem zasljanju skupnih članov določilnega društva po sobr. Martina Oberžana, na redni seji 1. julija 1917 na Yaly, Kans., izrekel svojo razsodbo.

Razsodba:

Sobr. Anton Rupar je deležen bolniške podpore le od 2. do 26. januarja 1917. Vso nadaljnjo svoto je dolžan povrniti v glavno blagajno. Ako se on temu zoperstavlja, se ga ne sprejme nazaj v organizacijo, ker je kršil postave društvenih pravil, člen 14., točka 30., po natančnem dokazu pritožbe.

Sobrat John Prišlan je deležen cele bolniške podpore, ker so bile po natančnem dokazu pritožbe po sobratu Antonu Ruparju zoper njega neutemeljene.

Natjalje se opozarja društvo št. 27, Yaly, Kans., da takoj odneha v svojimi zastarelimi razprtijami in osebnimi sovraštvji pri tej organizaciji. Naj se napake in prestopki bolnikov pravi čas opazijo, in takoj pravilno žujimi postopajo.

Ako se društvo tem navodilom ne pokori, je dolžnost glavnega tajnika, da pri prvi takšni priliki suspendira celo društvo.

S sobratskim pozdravom

Martin Oberžan,
predsednik porotnega odbora.

UMETNI JAHAČ

- ROMAN -

(Nadaljevanje).

49

Najprej je hotel planiti na cesto in napraviti svoji ženi javen škandal, pa se je premisil.

Ko je zapazil Jozefino, bi bil kmalu naglas zajokal. — Zeleta se mu je kot napoluvjenena cvetka, katero drže le še umetnim potom pri življenju.

Ko se je sprevol oddalil, je stopil na cesto in zapovedal bližnjemu kočičaju:

— Peljite me v hotel Evropa.

— Dobro.

— Če boste vozili hitro, boste dobili bogato napitino.

Par minut kasneje se je že nahajal na dvorišču svojega hotela. Šel je v klet in stopil k svojemu konju.

— Sedlo! — je zaklical hlapec. — Sedlo, bič in plasč!

Hlapec je bliškovito izpolnil povelje.

Ko je bil konj osedlan, je skočil George nanj in zdirjal na cesto. Dolgo časa je namreč premisiljeval in je slednje sestavil načrt, ki se mu je zdel v vseh ozirih najboljši.

Kmalo je dospel na cesto in da ne zamudi ugodnega trenutka, je pojaha takoj proti cirkusu, da greča sprevod, ki ga je videl že pri svojem povratku. — Vse pa je bilo še tiso.

Nek pismosna, katerega je, nagovoril ter vprašal po namenu kavalkade, mu je rekel, da so šli artisti komaj pred desetimi minutami proti nekemu določenemu prostoru. On ni vedel, kje se nahajajo sedaj, vendar pa je domnevral, da se bodo kmalo vrnil.

George pa ni čakal tega. Držal se je označene smeri ter posvečal vso pozornost le cestam, ki so se razvijale na različne strani, da ne pozabi ter zgredi svoje poti.

Njegov namen je bil dolocen in jasen. Mirno in resno je jahal po poti navzdol.

Sprevod je ravnokar zavil v eno glavnih ulic mesta, ki je vodila proti cirkusu gospoda Royazeta. Oddalec je bilo že videti nove deske ter celo poslopje cirkusa, ki se je zgrinjalo skupaj v prostoročno streho.

George je videl vse to. Svojo pot je že zjutraj preiskal. Ostro je držal v javjetih ter se izogibal množici, ki se je gnetla krog glumcev.

Že dolgo prej je ponesel konj svojega gospodarja proti sprevodu. Pogled obeta so iskali pri tem ter našli dete in par trenutkov pozneje se je nahajalo slednje na njegovi strani.

Jozefina je onega jutra zastonj prosila svojo mater, naj jo vzame seboj na cesto. Prošnje in solze so ostale zmanj. Morača se je zopet privladala živahnemu življenju v cirkusu ter ni smela sedeti edinole doma.

— Jozefina! — je zašepetal nek dobro znan glas ob njeni prihodu.

Trpljenje Josipa Wardinga.

Josip Warding, P. O. Box 290, Alpha, N. J. je pisal sledeče pismo H. H. Von Schlicku, edinemu izdelovalcu Bolgarskega Krvenega čaja:

"Jaz se počutim mnogo bolje odkar uživam Bolgarski Krveni Čaj; trpel sem zelo zadnja stiri leta, nisem mogel jesti, vedno me je bolela glava, sem bil vedno zaprt in želodec je bil poln plinov; poskusil sem različne zdravila, toda nesčas mi ni tako dobro storilo kot vaš Bolgarski Krveni Čaj."

Ena velika družinska skupina Bolgarskega Krvenega čaja, ki traja pet mesecov, stane \$1.00, šest skodeli \$5.00 in ga posluje kamorkoli po prejemu cene ali C. O. D. Naslovite: MARVEL PRODUCT COMPANY, 9 Marvel Building, PITTSBURGH, PA.

Opoziva: Ako hočete zagotoviti pošljatev, pošljite 10. več.

Preplašeno se je ozrla in skoraj nehotje je prijela za vajeti te vzvratne:

— Oče! — Ti si tukaj?

— Ali hočeš iti z menoj?

— Kamorkoli me povedeš.

— Torej idti in hitro! — je vzkliknil mož, komaj zmožen obvladati svoja čaustva vsele razburjenja, ki ga je prevzemalo.

— Vraga tudi, star! — je zaklical nekdo, in George je videl, kako se je eden izmed jezdecov prebil mimo drugih. — Bil je Karol, ki je jahal v tem trenutku brez vajeti.

— Skoči! — je prosil oče v smrtni zadregi, kajti niti trenutku ni smel izgubiti. — Skoči k meni! — Jaz te bom vjel.

— Stojte! — Kaj se vrši tukaj? — so vzkliknili drugi z množice, katere George ni poznal.

— Jozefina pa je sedela še vedno nepremično ter se ni mogla zmanjšati. — George pa ni bil mož, ki bi pustil iz rok že enkrat izvajevanje zmaga. — Sklonil se je v stremih, prijet svoje dete v desno roko in dočim jo je dvignil je čutil konj ostroga, da je zdirjal naprej.

Tako je pohitel s konjem in detetom na cesto.

Na levo ni mogel. — Nobena cesta ni šla v to smer in za njim se je valila množica ljudi. — Z maglico misli pa je hitel naprej.

Sedaj pa je prisel Karol na stran Royazeta. — Slednji ni niver, vedel o vsem kar se je godilo v srečevodu, a naenkrat mu je zadonil na uho glas:

— Tam je Bertrand! — On odvaja otroke!

— George! — Za božjo vojno! — je vzkliknila Georgina, in udarec konjskih kopit so potrjevali resnico izgovorjenih besed.

V istem času pa je prijel Royazet za vajeti ter odhitel s svojim konjem v smeri vzdolj.

Tedaj pa je prehitel George-a in vse se je umaknilo v teku napoblažnega.

— Stoj! — mu je zaklical Royazet.

Kot je v zraku je prijel z roko za obleko Jozefine.

Tedaj pa ga je zadel težki z jeklom napolnjeni bič in roka je omahnila.

Zasledovalec pa se je s tem ni iznebil, kajti Royazet je odhitel na svojem konju naprej in oba konja sta dirjala kot za stavno.

— Stojte! — je zaklical nek policist ki je stal ravno tam na poti. — Zopet ga je zadel bič. Policist je omahnil nazaj, zadel od jeklenih krogel.

Nek voz je peljal ravno preko ceste. Mož je izpustil vajeti ter skočil z voza.

Nalik ptic je letel konj naprej.

Kot iz brona vlit pa je sedel George na konju. Otroka je držal v levici in temo oku mu je blestelo v zmagovalju. V desnici pa je cirjal bič ter dirjal naprej, dočim je prepustil vodstvo svojemu konju.

Tako je jahal, dokler ni dospel na mejo. Svojega konja ni ravnil, kajti vedel je, da bo konj hitel naprej na varno ozemlje.

Royazet pa je bil tudi dosti pameten, da ni zasledoval preganjanja skrajnih meja.

Meja je bil zadnji cilj zasledovanja in vsele se je Royazet obrnil premagan ter izginil med hišami.

Krog Georgijevih ustnic se je pojavil zmagovalen usmeh, a le za trenutek. Dejanski položaj ga je popolnoma prevzel in vse ostalo je bilo manj važno.

Hitro je odvezal s svojega sedla ogrinjačo, zavil otroka in se odpravil proti domu.

(Dalje prihodnjih.)

NAZNANILO IN VABILO.

Slovensko pevsko in izobraževalno društvo "Bled" v Franklin-Conemaugh, Pa., vabi vse člane pevec, da se za gotovo vdeleže prihodnje seje, katera se vrši v nedeljo dne 21. oktobra ob 2. uri popoldne. Na seji se bodo izvolili novi odborniki na izpraznjena mesta, ker prejšnji so bili poklicani v vojaštvo.

Rajhudo vabimo vse rojake iz Franklinia, Conemaugh ter iz bližnje okolice, zlasti mladino, ki ima veselje do petja, naj se prijavijo.

Rojaki in zavilci, kateri društvo ima nastavljeno, vredno je, da se prijavijo.

DR. OTTO PEZDIR, ki je pooblaščen pobirati naročino za "Glas Naroda" in izdajati pravomočna potrdila. Cenjeni rojaki ga tudi pripravljajo in upamo, da mu bodo šli na roko.

— Mr. OTTO PEZDIR, ki je pooblaščen pobirati naročino za "Glas Naroda" in izdajati pravomočna potrdila. Cenjeni rojaki ga tudi pripravljajo in upamo, da mu bodo šli na roko.

— S spoštovanjem
Upravniki "Glas Naroda".

— NAZNANILO.
Rad bi izvedel za mojega bratanca IVANA BAMBIC in za prijatelja IVANA BARTOL. Domača sta iz občine Loški potok, vas Ilrib na Dolenjskem. Prosim rojake v ruskom ujetništvu, da mi naznamo kaj je njih, ali naj se ja sama oglašita na naslov: Joseph Bartol, Box 123, Bonitas, Mich., U. S. America. (16-18-10)

PRIPOROČILO.
Rojakiom v državi Kansas nameravamo, da jih bo obiskal naš rojak.

— Mr. OTTO PEZDIR, ki je pooblaščen pobirati naročino za "Glas Naroda" in izdajati pravomočna potrdila. Cenjeni rojaki ga tudi pripravljajo in upamo, da mu bodo šli na roko.

— S spoštovanjem
Upravniki "Glas Naroda".

— NAZNANILO.
Cenjenim rojakom v zapadnih državah, Wyoming, Utah, v Coordinati, naznamo, da jih bo v kratek čas ozdravil svoje bolnice. Zdravili tudi z električno, če bolezen zahteva električno zdravljenje. Njegove cene so zmerne in preiskavane, ne stane nič, ako se pustite zdraviti pri njem.

— PREČITAJTE kaj pravijo vaši rojaki o mojem zdravljenju:

DOKTOR MULLIN JE NAJSTAREJŠI ZDRAVNIK-SPECIALIST V PITTSBURGHU, PA., POSLUJE NAD 37 LET KOT ZDRAVNIK TERIMA VELIKO SKUŠNJO V ZDRAVLJENJU VSEH BOLEZNIL.

D. MULLIN zdravi vse bolezni z najboljšimi zdravili iz Evrope, Amerike in ostalih delov sveta. On dela na to, da v najkrajšem času ozdravi svoje bolnike. Zdravili tudi z električno, če bolezen zahteva električno zdravljenje. Njegove cene so zmerne in preiskavane, ne stane nič, ako se pustite zdraviti pri njem.

— PREČITAJTE kaj pravijo vaši rojaki o mojem zdravljenju:

DOKTOR MULLIN JE NAJSTAREJŠI ZDRAVNIK-SPECIALIST V PITTSBURGHU, PA., POSLUJE NAD 37 LET KOT ZDRAVNIK TERIMA VELIKO SKUŠNJO V ZDRAVLJENJU VSE